SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 254/04-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. Terézie Džunkovej, bytom K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. B., Advokátska kancelária, K., pre namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. Terézie Džunkovej o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2004 doručená sťažnosť (z 28. júna 2004) MUDr. Terézie Džunkovej, bytom K. (ďalej len

„sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. B., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 46 ods. 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), ako aj čl. 144 ods. 1 ústavy s poukazom na čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003.

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne uviedla, že 1. mája 1996 uzavrela ako zamestnávateľ pracovnú zmluvu s M. T., bytom K. (žalobkyňou v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 28 C 372/01, ďalej len „žalobkyňa“), s tým, že pracovný pomer založený uvedenou pracovnou zmluvou mal byť uzavretý na dobu určitú (podľa sťažovateľky na päť rokov). Žalobkyňa pracovala u sťažovateľky vo funkcii detská sestra. Listom z 30. apríla 2001 sťažovateľka okamžite zrušila pracovný pomer so žalobkyňou podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce (vtedy platného zákona č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „Zákonník práce“) z dôvodu hrubého porušovania pracovnej disciplíny, ktoré malo spočívať v každodennom opúšťaní pracoviska počas pracovnej doby na fajčenie v zdravotníckom zariadení (v ktorom bolo v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov fajčenie zakázané) bez dovolenia zamestnávateľa, v nepresnej evidencii v rámci vedenia zdravotnej dokumentácie týkajúcej sa pacientov a v spôsobení majetkovej škody v súvislosti s preexpirovaním očkovacích látok. Žalobkyňa prevzala list sťažovateľky z 30. apríla 2001 týkajúci sa okamžitého zrušenia pracovného pomeru 2. mája 2001 a následne podala 10. mája 2001 na okresnom súde žalobu, ktorou sa (po zmene návrhu pripustenou okresným súdom na pojednávaní konanom 19. augusta 2002) domáhala určenia, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo strany sťažovateľky (listom z 30. apríla 2001) je neplatné a pracovný pomer uzavretý na základe pracovnej zmluvy z 1. mája 1996 naďalej trvá. Okresný súd rozsudkom č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002 žalobe vyhovel. Sťažovateľka napadla uvedené rozhodnutie odvolaním. Krajský súd však rozsudkom č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003 potvrdil rozsudok okresného súdu

zo 6. novembra 2002. Sťažovateľka podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu 4. augusta 2003 proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003 dovolanie sťažovateľky odmietol.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie označených základných práv a slobôd rozsudkom okresného súdu č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003, ako aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003 dôvodiac, že v uvedenej právnej veci nebol náležite zistený skutkový stav, pretože okresný súd sa nevysporiadal s jej návrhmi na doplnenie dokazovania. Pokiaľ ide o sťažovateľkou navrhnuté doplnenie dokazovania výpismi zo zdravotnej dokumentácie jednotlivých pacientov, neprihliadal okresný súd ani na povinnosť sťažovateľky zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom povolania lekára podľa § 55 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 277/1994 Z. z.“), a neurobil opatrenia potrebné na jej oslobodenie od uvedenej povinnosti v rozsahu potrebnom pre účely konania tak, aby sťažovateľke umožnil plné uplatnenie jej procesných práv v záujme rešpektovania rovnosti strán v súdnom konaní. Okresný súd neprihliadal k uvedenej zákonnej povinnosti sťažovateľky ani v súvislosti s výkladom a aplikáciou § 55 Zákonníka práce, podľa ktorého dôvody okamžitého zrušenia pracovného pomeru sa musia skutkovo vymedziť tak, aby ich nebolo možné zameniť s inými, a požadoval taký stupeň časovej a vecnej konkretizácie sťažovateľkou uplatnených dôvodov okamžitého zrušenia pracovného pomeru, ktoré nemá oporu v citovanom ustanovení Zákonníka práce a je v rozpore s čl. 2 ods. 3 ústavy. V dôsledku uvedeného, ako aj v dôsledku (podľa sťažovateľky) nesprávneho výkladu § 30 ods. 2 prvej vety Zákonníka práce a následnej nesprávnej aplikácie § 30 ods. 1 Zákonníka práce okresný súd (okrem toho, že rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu) vec nesprávne právne posúdil. Aj keď sťažovateľka namietala uvedené pochybenia okresného súdu v odvolaní podanom krajskému súdu (ako súdu odvolaciemu), ten sa so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu stotožnil a napadnutý rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2002 potvrdil. Nápravu nedosiahla sťažovateľka ani prostredníctvom dovolania z 31. júla 2003

podaného proti rozhodnutiu krajského súdu 4. augusta 2003, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003 odmietol ako neprípustné [§ 243b ods. 4 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku].

Sťažovateľka podala 22. februára 2004 podnet generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na podanie mimoriadneho dovolania poukazujúc (ako sama tvrdí) na rozpor ustanovenia § 55 ods. 3 zákona č. 277/1994 Z. z. a ustanovenia § 55 Zákonníka práce. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach jej listom z 20. apríla 2004 oznámil, že z poverenia generálneho prokurátora preskúmal spisový materiál týkajúci sa predmetnej právnej veci, no podnet na podanie mimoriadneho dovolania odkladá vzhľadom na to, že pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002 a rozsudok krajského súdu č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003, nezistil porušenie zákona, pričom sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v týchto rozhodnutiach.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľka sťažnosťou z 28. júna 2004 podanou osobne 29. júna 2004 obrátila na ústavný súd žiadajúc predovšetkým zrušenie napadnutých rozhodnutí (t. j. rozsudku okresného súdu č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002, rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003, ako aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003) a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj náhrady trov konania pre ústavným súdom.

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne uviedla, že za deň začatia plynutia zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti možno považovať 29. apríl 2004, t. j. deň nasledujúci po 28. apríli 2004, keď jej bol doručený list Krajskej prokuratúry v Košiciach z 20. apríla 2004 oznamujúci odloženie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľky.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Z obsahu oznámenia okresného súdu (ktoré si ústavný súd vyžiadal) a z k nemu pripojených listinných dôkazov (predovšetkým z kópií na vec sa vzťahujúcich rozhodnutí s vyznačenou doložkou právoplatnosti a z kópií doručeniek preukazujúcich doručenie označeného rozhodnutia najvyššieho súdu) ústavný súd zistil, že napadnuté rozhodnutia - rozsudok okresného súdu č. k. 28 C 372/01-51 zo 6. novembra 2002 v spojení s rozsudkom

krajského súdu č. k. 17 Co 59/03-68 z 20. mája 2003 nadobudli právoplatnosť 15. júla 2003. Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 75/03 z 10. decembra 2003 nadobudlo právoplatnosť 30. januára 2004.

Sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila sťažnosťou z 28. júna 2004 podanou osobne v podateľni ústavného súdu 29. júna 2004, t. j. po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti napádaných rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej základných práv.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti v rámci predbežného prerokovania návrhu v zmysle § 25 zákona o ústavnom súde vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

V čase, keď sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula lehota stanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. V danej situácii nepovažoval ústavný súd za právne významný pre okamih začatia plynutia zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde okamih doručenia oznámenia Krajskej prokuratúry v Košiciach z 20. apríla 2004 o odložení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom (§ 243e až 243j Občianskeho súdneho poriadku) nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a jeho predošlé využitie ústavný súd ani nevyžaduje. Na jeho podanie nie je potom z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (obdobne napr. I. ÚS 134/03, I. ÚS 209/03).

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2004